C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.4r-496/24 Judecătoria Bălți (sediul Central)
Judecător: Natalia Foma

D E C I Z I E
În numele Legii

10 septembrie 2024 mun.Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa :
Preşedintele completului Ion Talpa
Judecători Svetlana Șleahtiţki și Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, recursul șefului Biroului Vamal Nord, Nicolae Mazanca declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 03.06.2024, pe cauza contravențională în privința lui **Chistol Eugeniu** învinuit de comiterea contravenției prevăzute la art.287 alin.(10) Cod contravențional.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul,-

C O N S T A T Ă :

1. La data de 25.01.2024 de către agentul constatator din cadrul Biroului Vamal Nord, Chistol Eugeniu a fost întocmit procesul-verbal nr. SVM 0100611 cu privire la contravenția prevăzută de art. 287 alin. (10) Cod contravențional în privința lui Chistol Eugeniu pentru faptul că, la data de 26.10.2023, în jurul orelor 0358, aflînduse cu mijlocul de transport de model ,,Volkswagen Sharan" cu n/î ***** la Postul Vamal Costești nu a declarat în actele vamale la trecerea frontierei la ieșire din țară a mărfurilor prin tăinuire în torpedeu, loc special amenajat, valoarea mărfurilor estimate la 11269,20 lei stabilită în baza raportului r-184 din 16.01.2024.

Prin decizia șefului adjunct interimar al Biroului Vamal Nord, Igor Tomac adoptată la data de 25.01.2024, Chistol Eugeniu a fost sancționat pentru săvîrșirea faptei contravențional prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravențional la o amendă în mărime de 100 u.c., echivalent cu 5000 lei, cu confiscarea specială a corpurilor delicte conform ordonanței de recunoaștere din 26.10.2023 și anume: țigări marca ***** marcate cu timbru de acciz al *****-200 pachete, țigări marca ***** marcate cu timbru de acciz al *****- 30 pachete, țigări marca Barbarosa marcate cu timbru de acciz *****- 30 pachete și 3 recipiente din plastic cu volum

de 2 litri cu lichid incolor cu miros specific alcoolului și mijlocul de transport de model „Wolkswagen Sharan” cu numărul de înmatriculare *****, cod *****, certificat de înmatriculare seria ***** și cheia de contact.

2. La data de 31.05.2024 avocatul Diana Sanduleac în interesele lui Chistol Eugeniu a contestat decizia agentului constatator din cadrul Biroului Vamal Nord, adoptată la data de 25.01.2024.

În motivarea contestaţiei apărătorul a indicat că, decizia asupra cauzei contravenționale în privința confiscării speciale a mijlocului de transport de model „Volkswagen Sharan” cu n/î ***** nu corespunde gravității situației create, deoarece Chistol Eugeniu este atras la răspundere contravențională pentru prima dată, antecedente penale nu are, are la întreținere un copil minor, de la locul de trai se caracterizează pozitiv, iar acest mijloc de transport este necesar pentru întreținerea familiei, care ani în șir au acumulat mijloace financiare pentru al procura.

Menționează că, confiscarea specială a mijlocului de transport în cauza contravențională de învinuire a lui Chistol Eugeniu este o pedeapsă complementară disproporțională faptei încriminate.

Consideră că, faptul recunoașterii vinei de către Chistol Eugeniu cu aplicarea amenzii și confiscarea mărfii ca pedeapsă complementară va atinge scopul pedepsei contravenționale și va duce la reeducarea lui Chistol Eugeniu inclusiv prin prevenirea de a mai comite fapte ilegale.

3. Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 03.06.2024, s-a admis contestația depusă de avocatul Diana Sanduleac în interesele lui Chistol Eugeniu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 25.01.2024 întocmit de inspectorul superior al Biroului Vamal Nord, Ciornîi Ludmila și a deciziei de sancționare din aceiași dată întocmită de șeful adjunct interimar al Biroului Vamal Nord, Tomac Igor, prin care Chistol Eugeniu a fost supus răspunderii contravenționale conform ar. 287 alin. (10) Cod contravențional.

S-a anulat parțial decizia agentului constatator din cadrul Biroului Vamal Nord din 25.01.2024 întocmită în privinţa lui Chistol Eugeniu în baza art. 287 alin. (10) Cod contravențional, în partea confiscării mijlocului de transport de model ”Wolkswagen Sharan” cu numărul de înmatriculare *****, cod *****.

În rest, decizia menţionată s-a menținut fără modificări.

4. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond agentul constatator șeful Biroului Vamal Nord a declarat recurs solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 03.06.2024.

În motivarea cererii de recurs, făcînd referire la prerogativele art. 10; art. 41; art. 431; art. 439/7 Cod Contravențional, precum și jurisprudența CtEDO, recurentul a menționat că, agentul constatator la Biroul Vamal Nord a aplicat sancțiunea de confiscare specială a mijlocului de transport de model Volkswagen

Sharan, cu n/î *****, cod *****, care aparține cu drept de proprietate cet. Chistol Eugeniu și care a fost recunoscut ca corp delict prin ordonanța din 26.10.2023.

Mijlocul de transport de model Volkswagen Sharan, cu n/î *****, cod *****, fiind obiectul contravenției și respectiv, proprietatea contravenientului Chistol Eugeniu, a fost utilizat și destinat direct la săvârșirea contravenției vamale date.

La fel, acţiunile lui Chistol Eugeniu, prin care a cumpărat produsele de tutungerie și alcoolul etilic, le-a ascuns în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop și anume, în torpedoul mijlocului de transport, ne declarând mărfurile date organului vamal în timpul traversării frontierei vamale și dorind ca să le scoată din țară cu eludarea contorului vamal și ale comercializa pe piața română, reiese că a săvârșit contravenţia premeditat şi prin intenţie vădită.

Locurile unde au fost depistate mărfurile: „în torpedoul mijlocului de transport”, aceasta nu este destinată pentru depozitarea și transportarea bunurilor în mijlocul de transport, respectiv este vădită intenția trecerii acestora peste frontiera vamală a Republicii Moldova cu eludare de control vamal. Deci, prin confiscarea specială a mijlocului de transport, s-a mai urmărit nu doar scopul de sancţionare a contravenientului, dar şi ca o măsură de asigurare a legalităţii în zona de control vamal, în vederea preîntâmpinării contravenientului de a nu mai comite contravenţii de acest gen şi corectării şi reeducării acestuia.

A notat că, prin neconfiscarea mijlocului de transport special reutilat din speță, este probabilitea ca Chistol Eugeniu să îl folosească și la alte fapte contravenționale de acest fel de introducere sau scoatere frauduloasă a bunurilor peste frontiera vamală.

Deasemenea, susține că, măsura confiscării mijlocului de transport utilizat la comiterea contravenției incriminate lui Chistol Eugeniu, nu este abuzivă și nu încalcă principiile constituționale referitoare la proprietate, ci este o măsură de siguranță, prevăzută de lege și aplicată în temeiul acesteia.

5. Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art.447 alin.(1, 2) Cod de procedură penală, (*1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

În termenul oferit de instanță de către participanții la proces referință nu a fost depusă.

6. Verificând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, ținând cont de prevederile legii, Colegiul a ajuns la concluzia că, recursul depus de șeful

Biroului Vamal Nord, Nicolae Mazanca urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii în cauză fără modificări.

Colegiul își întemeiază soluţia adoptată în baza art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod contravenţional conform căruia: *După examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii:1) respinge recursul şi menţine hotărârea atacată dacă recursul: c) este nefondat.*

În motivarea soluției adoptate, Colegiul reține ca temei de drept și dispoziția art.470 alin.(3) Cod Contravențional, potrivit căreia *instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără a agrava situația contravenientului.*

7. În fapt, Colegiul reține o examinare amplă a contestației, cu expunerea motivată asupra argumentelor invocate de părți cu expunerea asupra temeiurilor de admiterea parțială a contestației părții apărării în interesele contravenientului Chistol Eugeniu, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod Contravențional.

La examinarea cauzei, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor prezentate, a ținut cont de cerințele art.art.457-458 Cod contravențional, care prevăd că la examinarea cauzei contravenționale instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare.

În atare circumstanţe, Colegiul penal, reţine că, instanţa de fond a pronunţat o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, iar în situaţia în care instanţa de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzaţia, permiţând părţilor să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulţumească de a relua motivele jurisdicţiei de primă instanţă (Hotărârea CtEDO *Garcia Ruis versus Spania*).

8. Colegiul penal va respinge alegațiile recurentului, cu privire la dezacordul cu poziţia instanţei care a concluzionat că confiscarea mijlocului de transport în beneficiul statului reprezintă încă o pedeapsă care este disproporțională în raport cu gravitatea faptei comise.

În acest context, Colegiul face trimitere la Decizia Curții Constituționale de inadmisibilitate a sesizării nr. 82g/2018 privind excepția de neconstituționalitate art. art. 431 alin. (4^1) și 439^7 alin. (4) Cod contravențional din 19.06.2018, care cu referire la jurisprudența CtEDO în cauzele *J. A. Pye (Oxford) LTD și J. A. Pye (Oxford) Land LTD v. Regatul Unit*, 20 august 2007, § 55), reiterează, că în protejarea dreptului la proprietate privată și protecția acesteia, Convenția le acordă

statelor o marjă largă de apreciere pentru a controla utilizarea proprietății în conformitate cu interesul general, astfel încât, într-o serie de cauze în care s-a examinat conformitatea măsurilor naționale care intră în domeniul de aplicare al celui de-al doilea paragraf al articolului menționat, Curtea Europeană a stabilit că acestea pot fi justificate doar în baza existenței unui interes general și cu condiția respectării unui raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit (a se vedea *Marckx v. Belgia*, 13 iunie 1979, §§ 63 și 64; *AGOSI v. Regatul Unit*, 24 octombrie 1986, §§ 48-52; *Rosenzweig și Bonded Warehousen Ltd v. Polonia*, 28 iulie 2005, § 48; și *Uzan și alții v. Turcia*, 29 martie 2011, §§ 82 și 94).

Evident, pentru a se descuraja activitatea infracțională este esențial ca infractorii să fie deposedați de produsele infracțiunii, confiscarea în acest sens, având rolul de a împiedica utilizarea averilor infractorilor ca sursă de finanțare pentru alte activități cu caracter infracțional, îndepărtând pericolul compromiterii încrederii în sistemele financiare și al coruperii societății legitime.

Respectiv, în cadrul deliberării asupra speței, Colegiul penal constată că instanța de fond a dat suficientă apreciere faptului, că privarea de proprietate trebuie să fie conformă normelor de drept intern unde Curtea a decis cu valoare de principiu că legea pe care se bazează o atingere adusă bunurilor unei persoane trebuie sa fie conformă cu normele de drept intern ale statului în cauză, inclusiv cu dispozițiile constituționale pertinente.

Proporționalitatea - cerința a limitărilor dreptului de proprietate unde controlul exercitat de jurisdicția europeană cu privire la existența condițiilor în care poate exista o privare de proprietate nu este formal; el are în vedere analiza aplicării acestora la o situație concretă.

Pentru ca protecția pe care o conferă drepturilor ce intră în domeniul ei de aplicare trebuie să fie așa cum a spus Curtea adeseori concretă și efectivă, nu abstractă si iluzorie.

Curtea a decis într-o cauza *(AGOSI vs Regatul Unit. § 54)* ca o măsura de confiscare a unor bunuri introduse fraudulos pe teritoriul unui stat poate să apară legitima, prin raportarea la dispozițiile § 2 al art. 1 din Protocolul. nr. 1. dacă statul în cauză a respectat condiția explicit impusă de text, anume menținerea unui just echilibru între propriile sale interese și cele ale proprietarului, cu luarea în considerare a gradului culpei acestuia și a prudenței de care trebuie să dea dovadă în asemenea împrejurări.

Dispozițiile art. 431 alin. (1) Cod contravențional prevăd, că *corpuri delicte se consideră obiectele, inclusiv banii, documentele, vehiculele, alte valori, faţă de care există temeiuri a presupune că au servit la săvîrşirea contravenţiei, au păstrat asupra lor urmele faptei contravenţionale sau au constituit obiectul acestei fapte,*

sau pot servi ca mijloc de constatare a existenţei ori inexistenţei elementelor constitutive ale contravenţiei.

Alin. (4/1) al aceluiași articol stipulează, că *la examinarea cauzelor contravenţionale prevăzute la art.50 alin.(2), art.128 alin.(2) şi la art.361 alin.(4), agentul constatator al poliţiei, la examinarea celor de la art.287 alin.(8), (10), (11) şi (14), agentul constatator al Serviciului Vamal hotărăsc asupra corpurilor delicte potrivit art.439[7] din prezentul cod şi prevederilor art.162 din Codul de procedură penală, care se aplică în modul corespunzător în procesul contravenţional.*

Într-o alta cauza *(Raimondo vs Italia. § 30)*, instanța europeană a recunoscut că o măsură de confiscare a unor bunuri reprezintă o privare de proprietate, dar ea nu intră sub incidența celei de a doua fraze din § 1 al art. 1. ci ține de § 2, care reglementează folosința bunurilor în conformitate cu interesul general. Curtea a constatat că în speța confiscarea efectuată a avut un asemenea scop, anume să prevină ca reclamantul sau asociația de răufăcători, din care se presupunea ca acesta făcea parte, sa folosească bunurile confiscate la săvârșirea altor infracțiuni.

9. Coroborând materialul probator administrat în cauză cu textele legale incidente în cauza, Colegiul penal consideră că instanța de judecată s-a expus motivat asupra deciziei agentului constatator din cadrul Biroului Vamal Nord din 25.01.2024 întocmită în privinţa lui Chistol Eugeniu în baza art. 287 alin. (10) Cod contravențional, în partea confiscării mijlocului de transport de model ”Wolkswagen Sharan” cu numărul de înmatriculare *****, cod *****.

Colegiul penal consideră că instanța de fond just a menționat că reprezentantul agentului constatator, căruia îi revine în primul rînd sarcina prezentării probei, în instanţa de judecată nu a prezentat probe relevante ce ar demonstra, că pentru contravenient fapta comisă este o activitate prin care acesta obţine venituri şi acesta a mai fost atras la răspundere pentru fapte analogice, ba mai mult, materialele cauzei atestă lipsa atragerii anterioare la răspundere contravențională sau penală. (f.d. 24; 25)

De asemenea s-a reținut că, deși textul legal permite aplicarea sancțiunii complementare a confiscării mijlocului de transport folosit la săvârșirea contravenției, această măsură a confiscării în materie contravențională ridică probleme referitoare la încălcarea art.1 din Protocolul nr.1 adițional la CEDO.

Prin urmare, aplicarea măsurii de confiscare a mijlocului de transport de model ”Wolkswagen Sharan” cu numărul de înmatriculare *****, cod *****, nu va atinge scopul unei pedepse legitime, în cazul respectiv creîndu-se un raport de disproporţionalitate între măsura aplicată de către agentul constatator pentru realizarea interesului general şi protecţia acordată individului.

În cazul din speță este relevantă hotărîrea CEDO din 06.11.2008, în cazul *Ismailov contra Rusiei*, unde plîngerea reclamantului a avut în vedere nelegalitatea

ordinului de confiscare a banilor dobîndiți legal şi nedeclarați la vamă, astfel fiind susținută încălcarea art. 1 a Protocolului nr.1 a Convenției. Curtea la fel a observat că, sursa legală a sumei de bani nu a fost pusă în discuție şi că reclamantul nu avea antecedente penale, ne fiind suspectat nici de spălare de bani, corupție sau alte infracțiuni. Totodată instanța europeană a statuat că, de vreme ce reclamantul a fost condamnat pentru infracțiunea de contrabandă, scopul punitiv şi preventiv urmărit a fost atins, astfel încît nu era necesară confiscarea sumei de bani, care a calificat-o ca o măsură de siguranţă excesivă şi disproporţională, avînd în vedere circumstanţele descrise.

10. Prin urmare, în aceste circumstanțe se reține că, recursul înaintat nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art.466 Cod contravenţional pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept.

Colegiului penal rezidă, că toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost constatate și elucidate pe deplin, instanța de fond a emis o hotărâre legală și întemeiată, probele fiind apreciate just, iar reieșind din prevederile legale şi materialele cauzei, afirmaţiile expuse de recurent nu pot servi drept temei de casare a hotărârii instanței de fond, motiv pentru care recursul declarat se respinge ca nefondat.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.(1) lit.c), art.474 Cod contravenţional, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul șefului Biroului Vamal Nord, Nicolae Mazanca declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 03.06.2024, pe cauza contravențională în privința lui **Chistol Eugeniu** învinuit de comiterea contravenției prevăzute la art.287 alin.(10) Cod contravențional, se respinge ca nefondat, cu menținerea hotărîrii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului, Judecători: